

Jak se obchoduje s nerostnými surovinami? Jak se obchod s nimi podobá obchodu s jinými přírodními zdroji, například zemědělskými produkty? Ve hře suroviny a trh se dozvíte, které faktory ovlivňují hodnotu přírodních zdrojů a jak rozmanité globální vazby mohou určovat vývoj jejich ceny.

Jedna skupina o 3 dvojicích hráčů (dle potřeby lze velikost skupiny upravit) bude potřebovat:

- Jednu sadu 32 rozstříhaných kartiček se scénáři vývoje trhu.
- Kartičky s tabulkou pro zapisování cen komodit pro každou dvojici.
- Kalkulačku a základní znalost výpočtů s procenty, kdy známe celek (100 %) a je třeba zjistit, kolik je třeba 5 % z onoho celku.

Pro motivaci si můžete společně prohlédnout graf vývoje ceny ropy, např. <https://www.investicniweb.cz/2016-12-23-150-let-vyvoje-ceny-ropy-v-jedinem-grafu/> Jaké události ovlivnily v minulosti cenu ropy?

Abychom se seznámili s různými faktory, které mohou ovlivnit hodnotu různých přírodních zdrojů, zapojíme se do surovinových komoditních trhů. Každá dvojice bude obchodovat se sedmi různými komoditami – s kávou, mědí, železem, ropou, pšenicí, uhlím a cínem.

Postup:

- Všichni obchodníci začínají hrát se zdroji, které mají jednotnou hodnotu 100 (viz první sloupek na kartě).
- Rozmícháte kartičky se scénáři vývoje a rozložíte je na stůl textem dolů.
- Ve zvoleném pořadí si dvojice tahají kartičky. Vybranou kartičku otočí, přečtou si událost a podle textu si vypočítají hodnotu komodit. Výsledek si zapíší do své tabulky do volného pole vpravo od původní ceny „100“ v příslušném řádku. Pokud událost mění hodnotu více komodit, zapíší si změny hodnot ve všech příslušných řádcích. Vybrané kartičky se již do hry nevracejí.
- Takto se postupuje při každém tahu. Změnu hodnoty je potřeba vypočítat vždy z poslední hodnoty na daném řádku.
- Poté, co otočíte všechny kartičky, uvidíte, jaká je konečná hodnota vašich surovin. Jaká komodita změnila svou hodnotu nejvíce? Která událost měla největší dopad na hodnotu obchodovaných komodit?
- Vítězí ta skupina, které se navýšila hodnota u největšího počtu surovin/zdrojů. V případě nerozhodného výsledku může rozhodnout součet hodnot v posledním sloupku.

Poznámka: V reálném světě by různé zdroje začínaly na různých hodnotách, ale v této hře začnou všechny hodnoty na 100, což umožní snadnější výpočet. V reálném světě je také velmi nepravděpodobné, že by se tyto scénáře udály v tak krátké posloupnosti.

Komodita	Počáteční hodnota	Hodnota po nové události	Hodnota po nové události	Hodnota po nové události	Hodnota po nové události	Hodnota po nové události	Hodnota po nové události
Káva	100						
Měď	100						
Železo	100						
Ropa	100						
Pšenice	100						
Uhlí	100						
Cín	100						

Politické protesty způsobí šoky na trhu. Všechny zdroje ztratí 10 % ze své ceny.	Politické protesty způsobí šoky na trhu. Všechny zdroje ztratí 20 % ze své ceny.	Ve vaší zemi vypukne občanská válka. Všechny přírodní zdroje ztrácejí 40 % ze své ceny.	Vaše země uzavřela nové obchodní smlouvy s významnými odběrateli o vývozu přírodních zdrojů. Hodnota všech se zvyšuje o 15 %.
Vaše země uzavřela nové obchodní smlouvy o zemědělském vývozu s několika zeměmi. Hodnota všech zemědělských komodit se zvyšuje o 15 %.	Nově testovaná technologie znamená, že lze těžit ve dříve nedostupných oblastech. Všechny těžené zdroje vzrostou o 15 %.	Politické protesty ve vaší zemi vedou k poklesu hodnoty všech zdrojů fosilních paliv o 5 %.	Nově testovaná technologie znamená, že lze těžit ve dříve nedostupných oblastech. Všechny těžené zdroje vzrostou o 10 %.
Nový objev oblasti bohaté na ložiska cínu zvyšuje důvěru v trh. Hodnota cínu se zvyšuje o 25 %.	Vaše země uzavře novou dohodu o vývozu kávy. Hodnota kávy se zvyšuje o 5 %.	Otevření nových závodů zvyšuje důvěru v trh se železem. Hodnota železa se zvyšuje o 5 %.	Hospodářská recese v Evropské unii znamená, že hodnota všech přírodních zdrojů klesá o 25 %.
Investice do nového dolu zvyšuje důvěru ve váš těžební průmysl. Hodnota všech těžených zdrojů se zvyšuje o 25 %.	S rozvojem výroby v Číně, která spotřebovává čím dál více zdrojů, se vytváří tlak na stávající zdroje. Hodnoty všech zdrojů rostou o 10 %.	Uzavření uhelné elektrárny ve vaší zemi vede k poklesu tržní hodnoty o 10 %.	Nejistota na měnových trzích vede ke snížení hodnoty dolaru. Všechny hodnoty přírodních zdrojů klesnou o 10 %.
Rychlý růst čínské ekonomiky navyšuje poptávku po fosilních palivech a kovech. Jejich hodnota vzroste o 30 %.	OSN uvaluje na vaší zemi obchodní restrikce, hodnota všech přírodních zdrojů klesá o 50 %.	Úroda kávy je poškozena tajfunem. Hodnota kávy se proto zvyšuje o 30 %.	V měděných dolech ve vaší zemi je stávka. Hodnota mědi klesá o 40 %.
Špatné povětrnostní podmínky v USA vedly ke špatné sklizni. Cena pšenice vzrostla o 20 %.	Zemětřesení ve vaší zemi vážně poškodilo infrastrukturu. Ceny veškerých surovin klesnou o 10 %.	Hospodářská recese ve vaší zemi způsobí pokles hodnoty přírodních zdrojů o 25 %.	V cínových dolech ve vaší zemi je stávka. Hodnota cínu klesá o 40 %.
Byl objeven nový uhelný důl umožňující zvýšené dodávky na trh. Důvěra trhu je tak posílena, hodnota uhlí se zvyšuje o 10 %.	S objevením nového ložiska mědi a následným otevřením dolu se navyšují dodávky kovu. Důvěra na trhu se posiluje a hodnota uhlí se tak zvyšuje o 10 %.	Byla instalována nová ropná souprava zajišťující zvýšenou dodávku. Důvěra na trhu je posílena, hodnota ropy se zvyšuje o 25 %.	Rychlý růst čínské ekonomiky znamená, že existuje poptávka po fosilních palivech a kovech. Hodnota fosilních paliv a kovů vzrostla o 30 %.
Povodeň zastaví těžbu uhlí ve vaší zemi. Hodnota uhlí se zvyšuje o 25 %.	Povodeň ve vaší zemi poškodí úrodu kávy. Hodnota kávy se zvyšuje o 50 %.	Povodeň ve vaší zemi zničí velkou část sklizně pšenice. Hodnota pšenice se zvyšuje o 50 %.	Povodeň zastaví těžbu mědi ve vaší zemi. Hodnota mědi se zvyšuje o 25 %.

- Tato aktivita ukázala, jak různé faktory a události mohou ovlivnit hodnotu přírodních zdrojů. Pro vypracování následujícího úkolu si představte, že pracujete jako reportéři Financial Times, nejznámějších novin mezi obchodníky. Máte napsat krátký zpravodajský článek pro Financial Times, který informuje investory o potenciálních rizicích a výhodách plynoucích z investování do přírodních zdrojů. Měli byste zdůraznit různé události, které by mohly ovlivnit jejich investice. Na základě pohybů, které jste zažili na burze, napište, jaké přírodní zdroje by si měli investoři vybrat a proč?